

ಜಾನ್ ನ್ಯಾಶ್

ಎಂಬ ಅಸ್ವಸ್ಥ

ಜೀನಿಯಸ್

ಸ್ವಿಜೋಫ್ರೆನಿಯಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ, ಹುಣ್ಣಾಪ್ತಿ ಸೇರಿದ್ದ ಜಾನ್ ನ್ಯಾಶ್, ‘ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನಸ್ಸ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಜನಕ್ಕೆಲ’ ಎನ್ನ ಪ್ರದರ್ಶಕ್ಕೆ ಆತ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗಳಿಸಿದ್ದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮೇ 24ರಂದು ವಿಶ್ವ ಸ್ವಿಜೋಫ್ರೆನಿಯಾ ದಿನ. 80ರ ಅಜ್ಞ ನ್ಯಾಶ್ನನ್ನು

ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

■ ಡಾ. ಕೆ.ಎಸ್. ಹೆಚ್

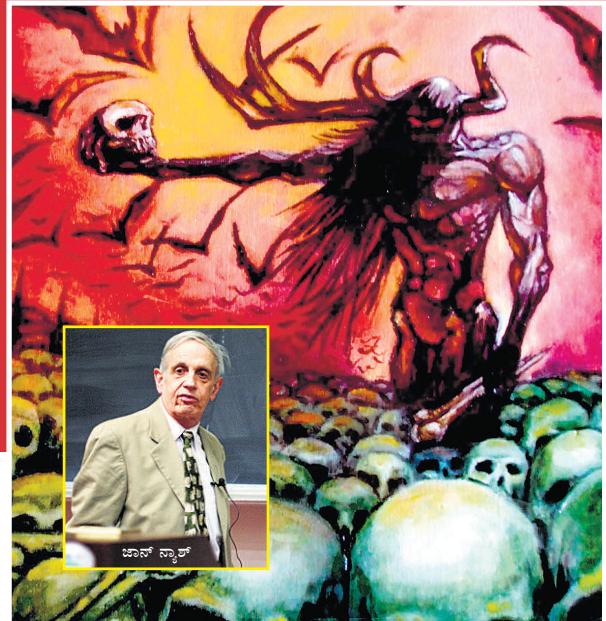
ಅರ್ಥಾತ್ ಅಸ್ವಸ್ಥ ದ ಪರಿಷಯ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಜಾನ್ ನ್ಯಾಶ್ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಸುಪರಿಚಿತವೇ. ಅರ್ಥಾತ್ ಗಳಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಲವು ಖಿಾಧ್ಯಾತ್ಮಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಜಾನ್ ನ್ಯಾಶ್ 1994ರ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿಶೋಷಕ ಗೆದ್ದಾತ. ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿಶೋಷಕ ಗೆದ್ದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಆತನ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲ. ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸ್ವಿಜೋಫ್ರೆನಿಯಾ (ಚತ್ರ್ಯಾಕುಲತೆ) ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲಿರು ಅದನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೊಂಯನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದು ಆತನ ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಧನೆ.

1928ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನ್ಯಾಶ್‌ನಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಹಲವು ಹೊಂದಿಗೆದ್ದವು ಅವನ ತಂಗಿ ಹೇಳುವಂತೆ ‘ಅಣ್ಣಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದ್ದ. ತಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ ಆಗಿದ್ದ. ನನಗೆ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ, ಅವನ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೈಲಿಂಟರ ಗುಣಿಸಲ್ಪಡಿದ್ದಾಗ ತಂಬ ಮುಬಿಗರ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು’. ನ್ಯಾಶ್ ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತನೆಂದರೆ, ಆತನ ಬಗ್ಗೆನ ಅರ್ಥತ್ವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ಆ ಮನಸ್ಯ ಜೀನಿಯಸ್’ ಎಂಬ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯ ಇತ್ತಂತೆ!

ಯೋವನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಂಬಂಧಿತ ಶೋಡಕಿಗೆ ನ್ಯಾಶ್ ಗುರಿಯಾದ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಎಲೆಸಿಯಾ ಎಂಬ ಪ್ರೇಮಮಯಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದಳು. ಆತನ ಆತ್ಮಕಥ್ ‘ಎ ಬೂಟಪುಲ್ ಮೈಂಡ್’ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಆಗಿಯೂ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಿಜೋಫ್ರೆನಿಯಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆತನನ್ನು ಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದು 1958ರಲ್ಲಿ. ಅಂದರೆ 30ರ ಪಿಯ ಯೌವಣೆದಲ್ಲಿ. ಅತ್ಯೇಚ ಅನುಮಾನ, ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾರೋ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಶಂಕೆ, ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಡಾಗಿ ಬರೆದ್ದಾರೆಂಬ ಗುಮಾನಿ- ಹೀಗೆ ಹಲವು ಭೂಮೆಗಳು ನ್ಯಾಶ್ನನ್ನು ಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಈ ಭೂಮೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನಿಗೆ, ಶೈಲಿತಭವನಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಶ್ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವನೆಂದಿಗೆ ನರಳಿದವರು ಪತ್ತಿ ಎಲೆಸಿಯಾ ಮತ್ತು ಮಗು. ಕೊನೆಗೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಶ್ನನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವತ್ವೆಗೆ ದಾವಿಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಇದಾದ ನಂತರದ 9 ವರ್ಷಗಳು ನ್ಯಾಶ್ - ಎಲೆಸಿಯಾರ ಜೀವನದ ಉತ್ತರವ್ವದ ದಿನಗಳು. ತನ್ನ ಭೂಮೆಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನ್ಯಾಶ್ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಾ, ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವತ್ವೆಗಳಿಗೆ ದಾವಿಲಾದ್ದಿ ನ್ಯಾಶ್ನನ ಪತ್ತಿ ಎಲೆಸಿಯಾ ಆತನಿಂದ ದಾರವಾಡಳು. 2 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಅವನೆಂದಿಗೆ ಆಕೆ ಜೀವಿಸಿದರೂ ದಾಂಪತ್ಯದ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ಜೀವಿಸುವ

ವರದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳತ್ತೆ ಅವರು ಬದುಕಬೇಕಾಯಿತು.

ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭೂಮೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಜಾನಿಕವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಮಧ್ಯ, ಬಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜೀವಧೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಪತ್ತಿಯಂತಹಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕರುತ್ತೆಯಿಂದ ಸಹಬಾಳ್ಣಿ ನಡೆಸಿದ ಎಲೆಸಿಯಾ- ಈ ವಿಲಾದರಿಂದಾಗಿ ನ್ಯಾಶ್ 1995ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ‘ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವ, ಭೂಮೆಗಳಲ್ಲದೆ ಬದುಕುವ ಸಾಮಧ್ಯ’ ಗಳಿಸಿದ.

‘ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನಸ್ಸ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಜನಕ್ಕೆಲ’ ಎಂಬ ತಕ್ಕಿನ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಜಾನ್ ನ್ಯಾಶ್ ತನ್ನ ಬೆಂಬಣಿಯದ್ದಕ್ಕೂ ಗಳಿತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತೋಣಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಆತ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕುಮಬಧವಾಗಿ ತಿಳಿದಲಾಗಿದ್ದ ಮಾತ್ರ 1994ರ ನಂತರವೇ, ಸ್ಟ್ರೋಬಿನ್ ವಿಶ್ವದ್ವಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಉದ್ದೋಧನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾನ್ ನ್ಯಾಶ್ ‘ಗಳಿತ ಕೊರಡಿಯ ಭೂತ’ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ತನ್ನ ತರ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೊರಡಿಯಿದ್ದರೂ ಹಲಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ತಂಬಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ನ್ಯಾಶ್! ಅರ್ಥಾತ್ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನ್ಯಾಶ್ನ ಕೊಡುಗೆ ಬೆಟ್ಟಿದರ್ಪು. 1994ರಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿಶೋಷಕ ಕಿರಿಟೆ ದಕ್ಕಿತು.

ಕೊಟುಬಿಕವಾಗಿ ಬಳಲಿದ್ದ ಎಲೆಸಿಯಾ ಮತ್ತು ನಿಖಾರವುಕನಾಗಿದ್ದ ನ್ಯಾಶ್ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದಾಗಿದ್ದ ಈ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿಶೋಷಕ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತಿ ನಂತರವೇ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತಿಸಿದವಾಗ ನ್ಯಾಶ್ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಹಿಂದೆ: ‘ನನಗೆ ಭಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಇವುವೆಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೂರು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರೀಡೆ ಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಆಗಿ ನನ್ನ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಪಾರಿಶೋಷಕದಿಂದ ಮೇಲೆಂಬಹುದೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಏರಡನೆಯದು, ನನಗೆ ಇದನ್ನು ಹಂಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ ತಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೊಬ್ಬಿನಿಗೆ ಇದು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಪ್ಪು ನನ್ನಧಾರುತ್ತಿತ್ತು! ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ತಂಬಾ ಬೋದ್ಧಿಕವಾದ ನನ್ನ ಗೇಮ್ ಥಿಯರಿಯಿಂದ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಪ್ರಯೋಗಿಕವಾದ ಉಪಯೋಗ ಆದರೆ ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಆಶ್ರಯಕರು’!

-ನ್ಯಾಶ್ನ ಈ ಭಾವಣಕ್ಕೆ ಸಭೆ ನಗಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ತಿಳಿಯದೆ ಕುಳಿತ್ತಿತ್ತು!

ಮೇ 24ರಂದು ವಿಶ್ವ ಸ್ವಿಜೋಫ್ರೆನಿಯಾ ದಿನವಾದರೆ ಜಾನ್ 13, ನ್ಯಾಶ್ ನ ಜನ್ಮಿಸಿ. 80ರ ಅಜ್ಞ ನ್ಯಾಶ್ ಇಂದಿಗೂ ಗಳಿತಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತಿ. ಮನೋರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ, ನಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವ ನ್ಯಾಶ್ನನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ ಇದು ಸಕಾಲ.